

Andagts- og Refleksionsmateriale

Dette materiale er en guide til, hvordan du som leder eller større spejder kan holde en andagt (religiøs) eller refleksion (almenmenneskelig, ikke-religiøs) i din gruppe.

Hensigten med materialet er at give inspiration til samtalen med spejderne om noget, der er større end os selv. Det være sig lige fra noget religiøst til noget, vi som spejdere alle kan genkende: Spejderånden, som rumsterer midt på lejrpladsen. Således passer materialet her ind i spejderbevægelsens trefoldige pligtbegreb: Pligten over for Gud, andre og os selv.

Materialet har lidt til enhver smag, og tager alle udgangspunkt i nogle spørgsmål, som spejdere i aldersgruppen 11-17 år må stille sig selv. Det betyder ikke, at yngre eller ældre spejdere ikke også vil få glæde af samtalen, som disse andagter og refleksioner fostrer. Det må være op til hver enkelt leder at vurdere og tilpasse.

Lejren kan for mange være turbulent og være en sansemæssig rutsjebane af indtryk. Vi håber, at I med dette materiale kan skabe rum til samtalen med spejderne i rolige rammer om, hvordan lejren går, hvordan de har det og også at kigge ud over lejrens næsetip og spørge: Hvilke værdier har jeg? Hvilke værdier har min patrulje? Hvordan passer jeg ind i det store fællesskab? Materialet drager inspiration fra konceptet "Scout's Own", hvor spejdere reflekterer over deres egen plads i det lille og store fællesskab.

Vi anbefaler altid at holde en andagt eller refleksion i et stille miljø, hvor I har sat jer og sammen trækker vejret roligt. Inden du holder andagten/refleksionen, vil det være en god idé at have orienteret dig i, hvad der står. Vi anbefaler, at du har skrevet nogle noter ned inden, så du ikke sidder med din smartphone fremme under andagten/refleksionen.

Andagterne og refleksionerne varer hver især mellem 10 og 20 minutter, alt efter hvor snaksalige spejderne er. I behøver ikke tage dem fra en ende af - men må gerne begynde fra midten, hvis I synes bedre om de andagter eller refleksioner. Man kan sagtens gentage dem - også når man engang er kommet hjem. Samme spørgsmål som de, der er tema i materialet her, vil blive afholdt fysisk på lejren i fastsatte tidsrum. I kan finde dem i kataloget under akt.nr. 7305 og 7306.

Vi håber, I får god fornøjelse med at tale og reflektere sammen!

De bedste spejderhilsner,
Team Tænketid
(Find os i Samlingsområdet)

How To

Hver andagt og refleksion er organiseret ud fra følgende format, som du kan følge 1:1 i din aktivitet med spejderne:

- 1) Sig, hvad formålet er med andagten/refleksionen (det står ved hver), eller fortæl selv, hvorfor I nu skal reflektere.
- 2) Udfør handlingen, som står skrevet. Det kan være at sætte en sang på en højttaler; at indlede en samtale med dem; eller at stille dem nogle spørgsmål, de skal svare på. Nogle af andagterne / refleksionerne vil have nogle pointer, du kan komme omkring - guid da samtalen derhen.
- 3) Afslut med ro, hvor de kan forlade rummet, når det passer dem hver især.

Grundlæggende set kan du bare følge opskriften på siderne. Enhver god andagt og refleksion har også lidt af sin afholder i sig. Vær derfor ikke bange for at bruge dine egne tanker og egne refleksioner! Det tror vi kun vil gøre andagten og refleksionen bedre.

Materialet er som sagt inspiration - så brug det hele eller sæt sammen i dele. God fornøjelse!

Indholdsfortegnelse

Introduktion ... 1

- How To ... 2
- Indholdsfortegnelse ... 3

1.0 Andagter ... 4

- ☐ 1.1 Hvad vil jeg være, når jeg bliver voksen? ... 4
- ☐ 1.2 Er jeg mere end min karakter? ... 6
- ☐ 1.3 Hvad er spejder for dig? ... 8
- ☐ 1.4 Hvordan er jeg en god ven? ... 9
- ☐ 1.5 Hvad skal jeg gøre mod mobning? ... 11
- ☐ 1.6 Skal jeg konfirmeres? ... 12
- ☐ 1.7 Hvornår er man voksen? ... 13

2.0 Refleksioner ... 14

- ☐ 2.1 Hvad vil jeg være, når jeg bliver voksen? ... 14
- ☐ 2.2 Er jeg mere end min karakter? ... 16
- ☐ 2.3 Hvad er spejder for mig? ... 18
- ☐ 2.4 Hvordan er jeg en god ven? ... 19
- ☐ 2.5 Hvad skal jeg gøre mod mobning? ... 20
- ☐ 2.6 Skal jeg konfirmeres? ... 21
- ☐ 2.7 Hvornår er man voksen? ... 22

1.0 Andagter

1.1 Hvad vil jeg være, når jeg bliver voksen?

Materialer: 1 højttaler og 1 telefon, der er koblet på højttaleren

Formålet: Hvad vil det sige, at blive til noget? Vi skal alle nok blive til noget en dag

- 1) Handling: Sæt sangen "Stille, stille, stille nu står solen op" på højttaleren og hør den færdig.
- 2) Spørgsmål, som I kan tale om, så længe, det giver mening:
 - a) Hvad kan Buster, som ingen andre kan?
 - b) Hvad tror I, Buster vil være, når han bliver voksen?
 - c) Hvad er Buster allerede nu?
- 3) Handling: Sæt sangen "hvad skal verden med sådan en som mig?" af Andreas Odbjerg på højttaleren og hør den færdig.
- 4) Spørgsmål, som I kan tale om:
 - a) Hvad kan Andreas Odbjerg, som ingen andre kan?
 - b) Hvad tror I, Andreas Odbjerg vil være, når han bliver voksen?
 - c) Hvad er Andreas Odbjerg allerede nu?
- 5) Handling: Få spejderne til at overveje, hvad et mirakel er i et minuts tid, og om Buster og Andreas Odbjerg kan siges at være det.
- 6) Spørgsmål, som I kan tale om:
 - a) Kan vi alle trylle? Hvem kan trylle?
 - b) Den trold, der truer Buster - hvem tror I, det er? Kan det være os alle sammen? Eller noget inden i os selv?
- 7) Få dem gerne hen til pointen, at vi alle kan trylle - på hver vores måde.
- 8) Handling: Bed denne bøn (du må gerne læse den op. Hvis det er svært at gøre overgangen til bønnen, kan du med fordel sige: "Tak for at tale sammen med mig om de her ting. Lad os slutte ved at I lytter, mens jeg beder denne bøn")

Kære Gud

Vi vil alle sammen gerne blive til noget, når vi bliver voksne. Nogle gange ved vi, hvad det er, og nogle gange ved vi det ikke. Jeg tror, vi alle sammen kan trylle, men nogle gange har vi glemt det.

Hjælp os med at trylle. Hjælp os med at trylle hver dag. Hjælp os med at trylle på resten af lejren, og også når vi engang bliver voksne.

Tak.

Amen. Lad os alle forsøge at trylle.

9) Lad spejderne sidde, så længe, det giver mening for dem.

1.2 Er jeg mere end min karakter?

Materialer:

- 1 højttaler og 1 telefon, der er koblet på højttaleren
- Sangbøger

Formålet: At vi overvejer, at vi er mere end de karakterer, vi får i skolen - at der er meget mere, der er noget værd, end bare karakterer.

- 1) Handling: Sæt sangen "Vi er dem" af Kim Larsen på højttaleren og hør den til ende.
- 2) Spørgsmål, som de skal tænke selv uden at besvare:
 - a) Hvornår følte du sidst, at du ikke gjorde det godt nok i skolen?
 - b) Hvordan kom du videre? Var det: At du forsøgte at hjælpe en anden? At du prøvede igen? At du lærte noget, som ikke gav point, men som gav mening?
 - c) Tror I, vi kun bliver til noget gennem de faglige ting? Kom også gerne med din egen overvejelse her.
- 3) Handling: Syng "Dansens Herre" fra jeres spejdersangbog sammen.
- 4) Handling: Læs dette vers fra 1 Sam 16,7 op: "Mennesker ser på det ydre, men Gud ser på det indre"
- 5) Spørgsmål, som de skal tale sammen om:
 - a) Hvad betyder det, at "mennesker ser på det ydre"?
 - b) Hvad betyder det, at "Gud ser på det indre"?

Hvis ikke spejderne selv kommer frem til noget lignende, kan du præsentere følgende pointe: Mennesker dømmer hinanden på de ting, de kan se – karakterer, præstationer, osv. Men Gud ser på hjerterne – om vi er gode venner, om vi prøver, om vi viser omsorg, osv.

- 6) Fremfør pointen: Karakterer kan være gode, men de definerer ikke vores værdi. Så ja, vi kan alle mere end vores karakterer, og ja, vi er alle mere end vores karakterer!
- 7) Handling: Bed denne bøn (du må gerne læse den op. Hvis det er svært at gøre overgangen til bønnen, kan du med fordel sige: "Tak for at tale sammen med mig om de her ting. Lad os slutte ved at I lytter, mens jeg beder denne bøn")

Kære Gud,

Tak fordi vi altid kan komme til dig, som vi er, både med det, der er let, og det, der er svært. Tak for de evner, du har givet os, og for de drømme, der bor i os.

Hjælp os til at huske, at vi ikke er vores karakterer, og at vores værdi kommer fra dig og fra den måde, vi er som mennesker.

Vær med os i skolen, når noget er svært. Giv os mod til at prøve, tålmodighed når vi kæmper og glæde, når vi lærer.

Tak for din kærlighed, som aldrig afhænger af vores karakterer.

Amen.

8) Lad spejderne sidde, så længe, det giver mening for dem.

1.3 Hvad er spejder for dig?

Materialer: Sangbøger

Formålet: At vi tænker over, hvorfor vi er spejdere, og hvad det giver os.

- 1) Handling: Syng "Bakke ned og Bakke op" fra jeres spejdersangbog.
- 2) Spørgsmål, som spejderne først skal overveje, og efter 1 minut tale sammen om:
 - a) Hvad handler sangen om?
 - b) Hvad vil det sige, at være i et fællesskab?
- 3) Handling: Få spejderne til at sætte sig ryg mod ryg. Pointen er, at de skal mærke hinanden og fællesskabet imellem dem (hvis der er et ulige antal spejdere, kan de også sætte sig skulder ved skulder). Få dem til at trække vejret dybt ind og dybt ud i fællesskab.
- 4) Handling: Mens I sidder sådan, kan I synge "Imellem venner" fra jeres spejdersangbog.
- 5) Handling: Sig disse sætninger velarticuleret til dem, og hold en pause på 10 sekunder imellem hver:
 - a) Imellem venner falder tiden aldrig lang
 - b) Imellem venner spirer man, og man gror
 - c) Som spejder gør man en god gerning hver dag – mod andre og mod sig selv
 - d) Det siger Spejderlov og Spejderløfte også
- 6) Handling: Hold en kort pause, og bed derefter denne bøn (du må gerne læse den op. Hvis det er svært at gøre overgangen til bønnen, kan du med fordel sige: "Tak for at tale sammen med mig om de her ting. Lad os slutte ved at I lytter, mens jeg beder denne bøn")

Kære Gud

Tak for dette fællesskab, som er vores, og som vi er en del af. Tak for, at vi kan finde venner her.

Hjælp os, så vi sammen kan opretholde fællesskabet. Hjælp os at gøre godt mod os selv, så vi kan gøre godt mod fællesskabet bagefter. Hjælp os, at vi igen kan sidde mellem venner og føle tiden aldrig falde lang.

Tak fordi du vil hjælpe os og gøre alt dette gode muligt. Tak for fællesskabet.

Tak. Amen.
- 7) Lad spejderne sidde, så længe, det giver mening for dem.

1.4 Hvordan er jeg en god ven?

Materialer:

- 1 højttaler og 1 telefon, der er koblet til den
- Sangbøger

Formålet: At vi overvejer, hvad det vil sige at være en god ven

- 1) Handling: Syng "Imellem venner" fra jeres spejdersangbog
- 2) Spørgsmål, som de skal overveje i 1 minut og siden tale om, så længe det giver mening:
 - a) Hvad vil det sige, at nogen er "god"? Hvem bestemmer, hvad "god" er?
 - b) Hvad er en god ven for jer?
- 3) Handling: Sæt Jodle Birgers "Rigtige venner" på højttaleren og hør den til ende.
- 4) Spørgsmål, som de skal tale om, så længe det giver mening:
 - a) Hvad er en "god ven" for Jodle Birger?
 - b) Er det noget, I også synes, en god ven er?
- 5) Handling: At tænke sammen (stille, 20-30 sekunder til hvert spørgsmål)
 - a) Hvem har I kendt længst tid?
 - b) Hvordan mødte I dem?
 - c) Hvad gør de for jer?
 - d) Hvad gør I for dem?
- 6) Handling: Bed dem tale sammen enten to-og-to eller i mindre grupper om, hvad de lige har tænkt over.
- 7) Handling: Bed denne bøn (du må gerne læse den op. Hvis det er svært at gøre overgangen til bønnen, kan du med fordel sige: "Tak for at tale sammen med mig om de her ting. Lad os slutte ved at I lytter, mens jeg beder denne bøn")

Kære Gud,

Tak fordi du har sendt gode venner til os. Tak fordi de er her, så de kan hjælpe os, når vi har problemer. Tak fordi vores venner forhåbentligt er for livet.

Hjælp os med også at være gode venner for vores gode venner. Hjælp os, at vi kan være imødekommende og oprigtige – over for dem og over for os selv.

Selv når det er svært og vi ikke har overskud til at være gode venner. Selv når vi ikke kan være gode venner. Hjælp os at være gode venner for hinanden.

Tak Gud. Amen.

- 8) Lad spejderne sidde, så længe, det giver mening for dem.

1.5 Hvad skal jeg gøre mod mobning?

Materialer: 1 højttaler og 1 telefon, der er koblet til den.

Formålet: At vi overvejer, hvad vi kan gøre mod mobning, så vi siden forhåbentligt kan gøre noget bedre ved det.

- 1) Spørgsmål, som de kan tale sammen om, eller som de kan tænke over i 30 sekunder pr spørgsmål selv:
 - a) Hvordan føles det at blive mobbet?
 - b) Skal man gøre noget mod mobning?
- 2) Handling: Sæt sangen "Mobbe-sangen" af Kathrine Bremerskov Kaysen på højttaleren og hør den til ende.
- 3) Spørgsmål, som de kan tale sammen om, så længe det giver mening:
 - a) Hvad kan stoppe en mobber?
 - b) Hvad har den mobbede brug for?
 - c) Man siger, at man skal "kill them with kindness". Hvad vil det sige?
 - d) Kan man sige fra over for mobning?
 - e) Hvordan kan man sige fra?
 - f) Hvad er en god kammerat, når man oplever, at nogen bliver mobbet?
- 4) Handling: Hold en kort pause, og bed derefter denne bøn (du må gerne læse den op. Hvis det er svært at gøre overgangen til bønnen, kan du med fordel sige: "Tak for at tale sammen med mig om de her ting. Lad os slutte ved at I lytter, mens jeg beder denne bøn"):

Kære Gud,

Tak fordi vi har nogle gode venner, der synes, vi er gode, som vi er. Tak for at vi tør stå på for os selv og vores venner, så vi hjælper til, at ingen har det dårligt. Vi håber, at der er nogen, der tør stå op for os næste gang, vi bliver mobbet, så også vi tør stå op for andre. Hjælp os med fortsat at stå op for andre mennesker, og gid du må være med dem, som ingen tør stå op for.

Amen.
- 5) Handling: Sæt sangen "Stop" af Naya på højttaleren. Hør den til ende, og lad spejderne sidde, så længe, det giver mening for dem.

1.6 Skal jeg konfirmeres?

Lavet af Virum-Sorgenfri trop

Materialer: 1 højttaler med 1 telefon koblet til den.

Formålet: At vi overvejer, hvad det vil sige at blive konfirmeret, nu mange af spejderne er i den aldersgruppe, hvor det er relevant at tænke over

- 1) Spørgsmål, som spejderne skal tænke over stille i 20 sekunder pr. spørgsmål, gerne med lukkede øjne:
 - a) Har du tænkt over, om du skal konfirmeres?
 - b) Har du tænkt over, om det var den rette beslutning, hvis du blev konfirmeret?
 - c) Hvad siger man egentlig ja til, når man konfirmeres?
- 2) Handling: Hør sangen "De smukke unge mennesker" af Kim Larsen på højttaleren.
- 3) Spørgsmål, som spejderne skal tale om, så længe det giver mening:
 - a) Hvad vil det sige at blive konfirmeret?
 - b) Hvad siger man ja til?
 - c) Hvilken rolle spiller Gud i konfirmationen?
 - d) Hvilken rolle spiller du/I i konfirmationen?
- 4) Handling: Sæt sangen "Stolt" af Annika på.
- 5) Spørgsmål, som spejderne skal tænke over for sig selv i 20 sekunder pr. spørgsmål
 - a) Hvordan ved jeg, om det er det rigtige valg at blive konfirmeret?
 - b) Kan jeg ombestemme mig?
- 6) Handling: Bed denne bøn (du må gerne læse den op. Hvis det er svært at gøre overgangen til bønnen, kan du med fordel sige: "Tak for at tale sammen med mig om de her ting. Lad os slutte ved at I lytter, mens jeg beder denne bøn"):

Kære Gud,

Jeg håber, du vil guide mig til den rette beslutning for mig, så jeg altid vil gøre det rigtige. Jeg håber, du altid vil støtte mig, selvom jeg ikke altid vil lykkes i at gøre det rigtige.

Tak Gud, for at lade mig tage mine egne valg, men også guide mig, når de store valg bliver for store til at navigere i.

Amen.
- 7) Lad spejderne sidde, så længe, det giver mening for dem.

1.7 Hvornår er man voksen?

Materiale:

- 1 højtaler og 1 telefon, der er koblet til den.
- 1 bibel, eller adgang til <https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/luk/15>

Formålet: At vi overvejer, hvornår man er voksen

- 1) Handling: Sæt sangen "Vi er ikke rigtig voksne" fra Bøllebob på højtaleren og hør den til ende.
- 2) Spørgsmål, som de skal tænke over i 1 minut pr spørgsmål:
 - a) Hvad vil det sige at være voksen?
 - b) Hvem kender I, der er voksne?
 - c) Hvad laver en voksen?
- 3) Handling: Læs op fra Biblen: Lukasevangeliet kap. 15 vers 11-32
- 4) Spørgsmål, som spejderne skal tænke over i 30 sekunder pr spørgsmål:
 - a) Hvem var med i fortællingen her?
 - b) Hvem af dem var voksne?
 - c) Hvem af dem var børn?
 - d) Kan man sige, at faderen var et barn? Hvem skulle så være hans voksne?
- 5) Handling: Sig: "Det er okay nogle gange at have brug for en voksen".
- 6) Spørgsmål: "Hvornår havde du sidst brug for en voksen?" Refleksion i 1 min i stilhed
- 7) Handling: Sæt sangen "Voksen" af Hjalmar på højtaleren og hør den til ende.
- 8) Handling: Bed denne bøn (du må gerne læse den op. Hvis det er svært at gøre overgangen til bønnen, kan du med fordel sige: "Tak for at tale sammen med mig om de her ting. Lad os slutte ved at I lytter, mens jeg beder denne bøn")

Kære Gud,

Vi er snart ved at være voksne, og voksentingene presser sig på.

Jeg håber, du vil hjælpe os, efterhånden som vi bliver voksne, til stadigvæk at vide, at vi er børn for dig. At vi stadigvæk er dine børn.

Tak Gud, fordi du hjælper mig med at være en god voksen udenpå, der også er et godt barn indeni.

Amen.
- 9) Lad spejderne sidde, så længe, det giver mening for dem.

2.0 Refleksioner

2.1 Hvad vil jeg være, når jeg bliver voksen?

Materialer: 1 højttaler og 1 telefon, der er koblet til den

Formålet: At snakke om, hvad vi vil være, når vi bliver voksen. Hvis man ikke ved det endnu, er det okay. Det drejer sig ikke altid om jobbet, man vil have, men også at man kan blive alt muligt andet som voksen - glad, fx.

- 1) Handling: Lav en håndsoprækning, hvor du stiller to spørgsmål:
 - a) Ved I, hvad I vil være, når I bliver ældre?
 - b) Er der nogen, der er i tvivl om, hvad de vil være, når de bliver ældre?
- 2) Handling: Få spejderne til at tale sammen med hinanden om, hvad de vil være når de bliver ældre, og hvorfor de måske er i tvivl om, hvad de vil være, når de bliver ældre.
- 3) Sang: Sæt sangen "Vælger" af Michael Hausted på højttaleren og hør den til ende.
- 4) Handling: Stil spørgsmålene til spejderne og lad dem tænke over hvert i 10 sekunder:
 - a) Hvad vil sangeren gerne blive, når han bliver voksen?
 - b) Hvad betyder det at "vælge efter følelser"?
- 5) Spørgsmål, som spejderne skal tænke over i 20 sekunder og siden snakke med en anden eller i en lille gruppe om i 1 minut
 - a) Hvad vil du være, når du bliver voksen? Det må ikke være et job, de svarer med her.
 - b) Hvilke gode værdier og kompetencer kan man have?
 - c) Hvis du skulle vælge nogle værdier og kompetencer, hvilke vil du så gerne have når du bliver ældre?
- 6) Handling: Fortæl nedenstående til spejderne. Sig det gerne med egne ord, eller læs op, hvis du har brug for det:

I har nu tænkt på nogle værdier og kompetencer. I kan vælge at forsøge at holde fast i dem og have dem som jeres fremtidsmål.

At finde en værdi eller kompetence man vil følge kan være et godt og et stærkt første skridt på vejen mod fremtiden. Pludselig ved I, hvad der er vigtigt for jer som mennesker. Med denne tanke i baghovedet kan I nu træffe

bedre og mere bevidste valg for jer selv - og pludselig blive til det, I gerne vil være, når I bliver voksne.

7) Afslut ved at takke for at være med til at tale om det her.

2.2 Er jeg mere end min karakter?

Materialer: 1 højttaler og 1 telefon, der er koblet til den.

Formålet: At snakke om, hvorvidt man er mere end en karakter eller en bedømmelse, og at alle ikke er gode til det samme. Det at gå i skole kan nemlig for nogle være rigtig sjovt og nemt, men for andre være svært og udfordrende. Men karakterer siger ikke noget om, hvem man er som person.

- 1) Handling: Start med en lille aktivitet, hvor I bevæger jer stille rundt. Inddel jeres område i tre adskilte felter, som spejderne kan stille sig i (det kan være gjort på forhånd med reb eller andet, men kan også sagtens bare udpeges). Hvert felt repræsenterer enten "Enig", "Uenig" eller "Midt imellem". Læs følgende udsagn op, og så skal spejderne stille sig derhen, hvor det giver mening for dem:

Udsagn:

- a) Jeg glæder mig til at komme i skole.
 - b) Jeg synes, skolen er spændende.
 - c) Jeg bliver nervøs, når jeg skal til prøve eller test.
 - d) Karakterer siger meget om, hvor klog jeg er.
 - e) Jeg er god til noget, som ikke handler om skole.
 - f) Jeg ved allerede, hvad jeg vil være som voksen.
-
- 2) Sig: Det er altid spændende at se, hvor forskelligt vi står, for det viser, at vi lærer og oplever på forskellige måder. Og det er helt okay.
 - 3) Få spejderne til at sætte sig ned, hvor de står. Sæt sangen "hvad skal verden med sådan en som mig?" af Andreas Odbjerg på højttaleren og hør den til ende,
 - 4) Sig: "Nu skal vi være stille et øjeblik. Vi skal ikke sige noget, bare tænke." Sig hvert af nedenstående udsagn og spørgsmål, og lad dem tænke over det i 20 sekunder.
 - a) Tænk på en gang, du lærte noget nyt i skolen. Hvordan føltes det?
 - b) Tænk på den sidste gang, du fik en karakter. Hvad gjorde den følelse ved dig?
 - c) Forestil dig så, at karakterer ikke fandtes... og at du i stedet blev målt på: Hvor nysgerrig du er. Hvor hjælpsom du er. Hvor godt du prøver igen, når noget er svært. Hvordan ville det føles?

- 5) Sig: "Nogle lærer bedst ved at læse, andre ved at bygge, tegne, løbe, lege eller hjælpe andre. Det hele tæller. Det vigtigste er, at du finder din måde at lære på."
- 6) Handling: Sæt sangen "Man er som man er" af Laus Høybye fra Krummerne på højtaleren og hør den til ende.
- 7) Afslutning: Tag en kort snak om, at man er mere end en karakter, og at det ikke siger noget om ens mod og venlighed, ens fantasi, tålmodighed og evnen til at gøre noget godt for andre.

Afslut ved at takke for at være med til at tale om det her.

2.3 Hvad er spejder for mig?

Materialer: Sangbøger

Formålet: At snakke om at spejder måske betyder og giver os noget forskelligt, fra person til person. For nogle kan spejder være et job, men for andre kan det være et frirum, et sted at lære, et sted at lære nye personer at kende eller noget helt andet.

- 1) Spørgsmål: Snak i fællesskab om disse spørgsmål, så længe det giver mening:
 - a) Hvad er spejder for mig?
 - b) Er spejder en følelse eller noget man gør?
 - c) Hvad kan spejder være for andre?
 - d) Hvad kan spejder måske blive for mig når jeg bliver ældre?
- 2) Sang: Syng "Kære Linedanser" fra jeres sangbog.
- 3) Snak med hinanden om, hvad denne sang handler om.
 - a) Hvad skal linedanseren gøre?
 - b) Lad os sige, at linedanseren er spejder. Hvad er spejder for linedanseren så?
- 4) Få gerne ledt samtalen hen på, at sangen handler om at finde sin egen vej i den store verden - også til spejder.
- 5) Sig følgende (sig det meget gerne med egne ord):

Spejder kan være mange ting. For nogle er det bare noget man går til, for andre er det noget man er - "engang spejder altid spejder". For andre igen er det en følelse; af tryghed, fællesskab, og meget mere. Nogle har det som job, det kan være man er GEÅ-spejder eller man sidder i hovedbestyrelsen. Man kan også lave internationalt arbejde, man kan være spejderleder, lave kurser, eller spejderløb.

Ja, mulighederne er mange, så det handler om at være nysgerrig og prøve ting af så kan det være man finder ud af at spejder også kan være andre ting for en.
- 6) Afslutning: Syng "Bakke ned og bakke op" fra jeres sangbog, så I rigtigt kan fejre det at være spejder - sammen. Afslut ved at takke for at være med til at tale om det her.

2.4 Hvordan er jeg en god ven?

Materialer: Sangbøger

Formålet: At snakke om hvad det egentlig vil sige at være en god ven, og hvordan man kan være en god ven for andre, og at venskaber kan være forskellige, men stadig gode.

- 1) Handling: Start med at synge "imellem venner" eller en anden sang der handler om venskab fra jeres sangbog.
- 2) Spørgsmål, spejderne skal tænke over hver i sær i 30 sekunder og siden snakke om det to-og-to, så længe det giver mening:
 - a) Hvad gør en ven til en ven?
 - b) Hvordan er jeg ven for dig?
 - c) Hvordan er man en god ven?
 - d) Hvordan har vi fundet hinanden som venner?
 - e) Hvem gør mest i vores venskab?
 - f) Hvor mange bedste venner kan man have? Kan man have mere end 1?
 - g) Hvordan kan man finde en ny ven? Hvordan skulle vi finde hinanden som venner i dag?
- 3) Afslut ved at takke for at være med til at tale om det her. Slut af med at synge "nu flyver mørkets fugle ud" eller en anden sang som skaber en fællesskabsfølelse fra jeres sangbog.

2.5 Hvad skal jeg gøre mod mobning?

Materialer: 1 højttaler og 1 telefon, der er koblet til den

Formålet: At snakke om hvad mobning er, og hvad man kan gøre, hvis der er nogle der bliver mobbet eller hvis man selv bliver mobbet. Det kan nemlig være svært at vide hvad man skal gøre, men ved at snakke om det kan man måske finde noget, man kan gøre næste gang.

- 1) Spørgsmål: Disse spørgsmål kan hjælpe jer med at få gang i samtalen. I kan også finde på nogle supplerende eller helt andre spørgsmål.
 - a) Hvad er mobning?
 - b) Hvorfor er der nogle, der bliver mobbet?
 - c) Hvad kan man gøre hvis man ser nogle der bliver mobbet?
 - d) Hvordan har man det når man bliver mobbet
- 2) Handling: Bed spejderne om at lukke øjnene. Stil derefter spejderne disse spørgsmål, som de skal tænke over i 30 sekunder:
 - a) Har du set nogen stå alene, uden at du vidste, hvad du skulle gøre?
 - b) Har du selv prøvet at føle dig udenfor?
 - c) Har du engang grinet med på noget, du bagefter fortrød?
 - d) Hvad ville du ønske, at andre gjorde for dig, hvis du blev mobbet?
 - e) Forestil dig nu, at alle i gruppen og i din klasse altid sagde fra, hvis der var nogle der blev mobbet. At ingen stod alene. Hvordan ville det føles?
- 3) Spørg om der er nogle der har nogle gode ideer til hvordan man stopper mobning og lyt til de ideer der skulle komme. Tal gerne sammen i et fortroligt rum alle sammen, hvor I idégenerer på løsninger for, hvordan I som patrulje og trop undgår mobning - og ligefrem bekæmper det.
Aftal, hvad I finder frem til - og hold hinanden oppe på det.
- 4) Handling: Få spejderne til at give en high-five til hinanden - alle sammen. High fives kan nemlig give en støtte til hinanden, som man ikke nødvendigvis kan sige højt.
- 5) Afslut ved at takke for at være med til at tale om det her.

2.6 Skal jeg konfirmeres?

Lavet af Virum-Sorgenfri trop

Materialer: Sangbøger

Formålet: At snakke om hvordan man tager stilling til, om man skal konfirmeres. Det kan nemlig være et svært valg, da det for mange er det første store valg, man skal tage.

- 1) Spørgsmål: Start med at snakke om hvad det egentlig betyder at blive konfirmeret.
- 2) Handling: Inddel jeres område i tre adskilte felter, som spejderne kan stille sig i (det kan være gjort på forhånd med reb eller andet, men kan også sagtens bare udpeges). Hvert felt repræsenterer enten "Enig", "Uenig" eller "Midt imellem". Læs følgende udsagn op, og så skal spejderne stille sig derhen, hvor det giver mening for dem:
 - a) Man skal konfirmeres, hvis ens familie forventer det af en.
 - b) Tro handler mest om fællesskab.
 - c) Tro handler mest om Gud.
 - d) Det er okay ikke at vide, hvad man tror på.
 - e) Festen og gaverne er en vigtig del af en konfirmation.
 - f) Man kan godt tro uden at gå i kirke.

Efter hvert udsagn: Spørg et par stykker: "Hvorfor står du der?"

- 3) Handling: Syng "Livstræet" fra jeres sangbog.
- 4) Tal sammen om, at det er okay, at man ikke ved, om man skal konfirmeres, og at det er ens eget valg. Lige meget hvilken beslutning man tager, skal man bare være sikker på, at det er den rigtige for en selv - og det er det, der tæller.
- 5) Afslut ved at takke for at være med til at tale om det her.

2.7 Hvornår er man voksen?

Materialer: 1 højttaler og 1 telefon, der er koblet til den

Formålet: At snakke om hvornår man egentlig er voksen og hvad det vil sige at være voksen og alt hvad det indebærer.

- 1) Spørgsmål: Disse spørgsmål kan hjælpe jer med at få gang i samtalen. I kan også finde på nogle supplerende eller helt andre spørgsmål. Lad dem efter hvert spørgsmål tænke i 30 sekunder og snak derfor om det.
 - a) Hvad vil det sige at være voksen?
 - b) Har I nogensinde oplevet, at jeres forældre opfører sig barnligt, selv om de er voksne?
 - c) Hvad kan der ske med børn, når de lige pludselig skal opføre sig som en voksen?
 - d) Er der nogen her, der før har prøvet at være voksen?
 - e) Er der nogen her, der føler sig voksne?
- 2) Handling: Hør sangen "Vi er ikke rigtig voksne" fra Bøllebob på højttaleren.
- 3) Spørgsmål: Stil et spørgsmål og lad spejderne tænke over det i 10 sekunder, og tal derefter om det i plenum
 - a) Hvad handler sangen om?
 - b) Føler Bøllebob sig voksen? Hvem er de voksne hos Bøllebob?
 - c) Har du prøvet at føle dig "midt-imellem" at være voksen og barn? Hvornår?
 - d) Hvordan føltes det at være "midt-imellem"?
 - e) Glæder du dig til at være voksen?
 - f) Hvad er fordelene ved at være barn?
- 4) Vores råd er, at du forsøger at komme frem til pointen, at teenageårene, hvor man føler sig "midt-imellem" skal ses lidt som en praktikperiode. Man er kun barn, og har derfor ikke ansvaret, men nogle gange begynder voksentingene at banke på - og der kan man få lov at være "i praktik". Men selv når man så endelig er voksen, er det okay nogle gange også at have brug for en voksen. Selv ens forældre har nogle gange brug for en voksen - og det er helt okay.
- 5) Afslut ved at takke for at være med til at tale om det her.

Sæt sangen "Help! I'm a fish" af Little Trees på højttaleren og hør den til ende. Lad dem efterfølgende sidde, til de selv går, eller næste programpunkt begynder.